

CENY OGŁOSZENI:

za wiersz milimetrowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukiwających pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.00

Adres administracji: Pilsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachewskiego 24, tel. 5-93; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELĄDZ, Rynek nr. 9, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Kara śmierci za „zbrodnie zbożowe“

ROZPACZLIWE WYSIŁKI SOWIETÓW DLA OCHRONY ZBIORÓW ZBOŻA.

MOSKWA, 15. 8. (Centropress) W ostatnim czasie w Rosji sowieckiej członkowie gospodarstw kolektywnych i rolnicy gospodarstw sowieckich (sowchozów) rozkradli zboże wprost na roli lub przy młoceniu. Rada komisarzy ludowych i centralny komitet wykonawczy partii komunistycznej wydały przeto rozporządzenie o karze śmierci za „zbrodnie zbożowe“.

Dekret o karze śmierci za „zbrodnie zbożowe“ i za kradzież przewożonych towarów oznacza wznowienie teroru w ZSSR. Liczba wypadków kradzieży zboża na roli, jeśli weźmiemy pod uwagę tylko wypadki zanotowane przez prasę sowiecką, jest nadzwyczaj wielka. Nawpół głodna ludność na wsi nie może się powstrzymać od tego, aby nie odnieść do domu przynajmniej garści zboża, które potem w domu w prymitywny sposób zmiele, aby z tak uzyskanej maki upiec chleb i nasycić głodującą rodzinę. Nie rzadko zdarza się, że w nocy wychodzą na pole całe rodziny rolników, aby zabrać przynajmniej kilka snopków zboża. W niejednym wypadku rolnicy w nocy wyjeżdżają na pole

z wozami i „rozkradają“ własne, przez nich obrobione zboże. Wszyscy ci rolnicy uważani są obecnie za zbrodniarzy, dopuszczających się zdrady stanu, za którą to zbrodnię grozi im kara śmierci.

Przez ogłoszenie nowego dekretu liczba kandydatów pod ślepą szklankę powiększyła się o całe setki.

Jesień w Rosji sowieckiej będzie pod znakiem krwi, łez i zgrzytania zębów.

Cudowne ocalenie dziecka na Jasnej Górze.

DZIECKO SPADAJĄCE Z WAŁÓW POCHWYCIŁI PATNICY, RATUJĄC JE OD NIECHYBNEJ ŚMIERCI.

Wezoraj wieczorem podczas ścisłego na wałach klasztornych jedna z patniczek z Aleksandrowa pod Łodzią, będąc z dzieckiem na ręku, przechyliła się z wałów, a wówczas trzymane dziecko wypadło jej z objąć.

W tym momencie stało kilku patników pod wałami, przyglądając się iluminacji krzyża na wieży klasztornej.

Widząc spadające dziecko, na krzyk matki, dwóch patników podbiegło i rozstawiając ręce, pochwyciło spadające niemowlę.

Dziecko oprócz wstrząśnienia nie odniosło poważniejszych szwanków. Cudowne to wydarzenie było obszernie komentowane wśród odchodzących wieczorem pielgrzymek.

Zniżki komornego nie będzie.

Sfery rządowe dementują pogłoski.

WARSZAWA, 15.8. (wł.). Z kół miarodajnych informują, że pogłoski o rzekomych przygotowaniach do obniżki komornego nie odpowiadają prawdzie. Rząd nie zamierza przeprowadzać ustawowego obniżenia komornego.

Również nie odpowiadają praw-

dzie pogłoski, jakoby rząd nosił się z zamiarem przygotowania zmiany statutu banku polskiego, idącej w kierunku obniżenia dotychczasowego ustawowego pokrycia złotem. Żadne zmiany w statucie banku polskiego nie są przewidziane.

Samobójstwo naczelnika urzędu pocztowego w Warszawie.

WARSZAWA, 15. 8. (wł.). Dziś rano, w mieszkaniu własnym, popełnił samobójstwo naczelnik urzędu pocztowego w Warszawie, Tadeusz Milkowski.

Milkowski, w związku z wykrytymi ostatnio nadużyciami, zawieszono

ny został w czynnościach. Fakt ten nader ujemnie wpłynął na stan jego zdrowia i ostatnio poczał on coraz częściej zdradzać silny rozstrój nerwowy. W przystępie takiego właśnie rozstroju Milkowski popełnił samobójstwo.

Zagłada inteligencji w Polsce.

Padają hasła samoobrony.

WARSZAWA, 15.8. (wł.). Centralna rada pracownicza przystępuje do walki z coraz bardziej pogarszającym się położeniem pracowników umysłowych w Polsce. Instytucja ta, obejmująca pracowników samorządowych, państwowych i prywatnych, wyzyska okres urlopowy na prace przygotowawcze do akcji pod hasłem „walki z likwidacją inteligencji“.

Akcja obejmie w pierwszym rzędzie sprawę przystosowania kosztów utrzymania pracowników do okrojonych zarobków. Obniżka komornego oraz cen artykułów pierwszej potrzeby, skartelizowanych i zmonopolizowanych, jak cukier, sól, nafta, węgiel, gaz i elektryczność jest postulatem licznych sfer pracowniczych, który będzie wysunięty przez centralną radę pracowniczą.

Ponadto rada będzie się zajmowała sprawą rozwoju ustawodaw-

stwa ochronnego pracy, zagrożonego szczególnie przez projekt prawa o zobowiązaniach. Do tej dziedziny należą również projekty zmian w pragmatyce pracowników państwowych, uregulowanie spraw emerytalnych i dyscyplinarnych pracowników.

LICYTACJA DOMU LUDOWEGO W RADOMIU.

Na domu ciąży 1.550 tys. zł. i 5067 dol.

RADOM, 15. 8. (wł.). Komornik 3 rewiru w Radomiu ogłasza o licytacji domu ludowego budowanego ze składek członków klasowych zw. zawodowych, których prezesem był poseł Józef Grzeźnarowski. Na hipotece tego domu ciąży długi w sumie 1.550.000 złotych i 5067 dolarów. Na co poszły te pieniądze, robotnicy nie mają pojęcia i proszą w liście do „Ziemi Radomskiej“, aby im poseł Grzeźnarowski wyjaśnił tę sprawę.

Pod sąd doroczny kierowników karteli.

WOŁA LUD WĘGIEŃSKI.

BUDAPESZT, 15. 8. — (Centropress). Komisja administracyjna komitetu peszteńskiego odbyła posiedzenie, na którym odbywały się głosy, ostro krytykujące stosunki gospodarcze, jakie obecnie na Węgrzech panują. Najostrożniej występowano przeciwko grasowaniu karteli, które na Węgrzech niesłychanie podrażają artykuły codziennej potrzeby, jak chleb, mąkę, węgiel, drzewo, naftę itp. w mierze dla człowieka nie do wytrzymania. Takich karteli tuczających się kosztem konsumentów, jest na Węgrzech 260.

Jeden z członków komisji domaga się, aby kierowników karteli postawić pod sąd doroczny. Przeciwno temu żądaniu nikt nie protestował.

—O—

MIN. ZALESKI ZAWITA DO BELGRADU.

WARSZAWA, 15. 8. (wł.) Zapowiedziana została wizyta min. Zaleskiego w Belgradzie. Min. Zaleski uda się do Belgradu po wrześniowej sesji ligi narodów.

—O—

TYFUS POWROTNY.

WARSZAWA, 15. 8. (wł.) Zanotowano ostatnio dwa wypadki rzadko u nas spotykanej choroby tyfusu powrotnego. Oba wypadki miały miejsce w powiecie hrubieszowskim.

—O—

OGÓLNOPOLSKI ZJAZD ORGANIZACJI AKADEMICKICH.

WARSZAWA, 15. 8. (wł.) W dniu 10 września odbędzie się w Warszawie ogólnopolski zjazd organizacji akademickich. Tematem obrad będą sprawy dotyczące wyższych studiów, a głównie sprawa czesnego.

—O—

ZNAMIENNE OŚWIADCZENIE PREZYDENTA HINDENBURGA.

BERLIN, 15. 8. (wł.) Wielką sensację wywołało oświadczenie prezydenta Hindenburga, który w rozmowie z kanclerzem Papenem oświadczył, że o ile Hitler zajmie jakieś odpowiedzialne stanowisko w rządzie, to on natychmiast zgłosi rezygnację ze stanowiska prezydenta Rzeszy, gdyż nie chce i nie mógłby przyjąć odpowiedzialności za poczynania Hitlera, jako kierownika któregośkolwiek z resortów państwowych.

—O—

NA CZEŚĆ REPUBLIKI.

MADRYT, 15. 8. (PAT). Odbyły się dziś uroczystości na cześć obywateli cywilnych i oddziałów wojskowych, biorących udział w ubiegłą środę w obronie republiki. Uroczystości te miały przebieg bardzo podniosły. Oddziały wojskowe, które defilowały przed Zamorą i Azaną były gorąco oklaskiwane.

—O—

LOT DO STRATOSFERY.

BERN, 15. 8. (PAT). Skutkiem warunków atmosferycznych wlot Piccarda do stratosfery nie odbędzie się w żadnym wypadku przed wtorkiem.

ZJAZD NIŻSZYCH FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH.

WARSZAWA, 15. 8. (wł.) W Warszawie odbył się zjazd niższych funkcjonariuszów państwowych. Zjazd otworzył senator Karol Mozgała.

W pierwszym dniu zjazdu prace odbywały się w komisjach. W drugim dniu zjazd uchwalił szereg rezolucyj, domagających się wstrzymania jakichkolwiek dalszych ograniczeń uposażeniowych oraz zmian w pragmatyce służbowej.

Po udzieleniu obecnemu zarządowi absolutorjum, wybrano nowy zarząd w składzie: prezes senator Karol Mozgała, wiceprezesi Gwardyński i Kulikiewicz.

W końcu zjazd wysłał depesze do prezydenta Rzplitej, marsz. Pilsudskiego i premiera Prystora.

—O—

NIEUDANY WYPAD EMISARJUSZÓW BOLSZEWICKICH.

BUKARESZT, 15. 8. (wł.) W okolicach Benderu usiłowali przedostać się przez granicę dwaj emisariusze bolszewicy. Zauważeni przez rumuńską straż graniczną zaczęli się ostrzeliwać. Straż odpowiedziała również strzałami. Ostatecznie jeden z emisariuszów został zabity, drugiemu zaś udało się zbiec. Przy zabitym znaleziono ważne dokumenty, dotyczące działalności wyrotowej na terenie Besarabji.

—O—

MANIFESTACJE KOMUNISTYCZNE W LOS ANGELES.

LOS ANGELES, 15. 8. (wł.) W dniu zakończenia olimpiady komuniści urządzili na stadionie i ulicach miasta burzliwe demonstracje. Policja pałkami i ławami manifestantów rozproszyła.

Uroczystości jubileuszowe na Jasnej Górze.

Prezydent Rzplitej na Jasnej Górze.

POWITANIE GŁOWY PAŃSTWA NA PLACU RYNKOWYM. — OWACJE LUDNOŚCI CZĘSTOCHOWY. — POWITANIE PRZEZ O. GENERALA U BRAM KLASZARNYCH. — UROCZYSTY MO DŁY NA JASNEJ GÓRZE.

Niezapomniane chwile przeżyli mieszkańcy Częstochowy, chwile pełne zarówno radości, wzruszenia, jak i podniosłego nastroju.

Już od godz. 5-ej w niedzielę w Alejach i na Rynku zaczęły się ustawić delegacje związków i stowarzyszeń, młodzieży szkolnej, federacji wojskowej, Sokoła, straży ogniowej i t. p., tworząc barwny szpalier od rogatek na ul. Warszawskiej do murów klasztornych.

Na Rynku, przybrany girlandami o barwach narodowych, z pięknie udekorowanymi balkonami kamienic — ustawiono specjalne podium, otoczone czterema kolumnami z żaglowego płótna, gdzie zajęli miejsca przedstawiciele władz i duchowieństwa, w oczekiwaniu na przyjazd dostojnych gości — Prezydenta Rzplitej i J. Em. Kardynała Hłonda.

Pierwszy miał przybyć Jego Eminencja, lecz z powodu zepsucia się auta w podróży, przyjazd ten uległ nieoczekiwanej zwłoce.

O godz. 6-ej i pół przy biciu dzwonów w kościele św. Zygmunta samochód Pana Prezydenta wjechał na Rynek. Ustawione szeregi stanęły na baczność, równocześnie rozległy się dźwięki hymnu narodowego orkiestry strażackiej.

Wysiadającego z samochodu Pana Prezydenta, który przybył w towarzystwie ministra oświaty, Jędrzejewicza przywitał osobiście uściskiem dłoni J. E. ks. Biskup Kubina, w otoczeniu ks. ks. prałatów, prowadząc na podium, gdzie w imię nin władz miejskich powitał Włodarza Polski komisarz Mazur, wznosząc na zakończenie powitalnej przemowy okrzyk: „Niech żyje Pierwszy Obywatel Państwa”. Okrzyk ten z entuzjazmem podjęły zgromadzone rzesze, przeczem orkiestra odegrała hymn narodowy.

Drugą powitalną przemowę od społeczeństwa miejscowego wygłosił dyr. Płodowski, a po powtórzeniu owacyjnych okrzyków, dwie dziewczynki wręczyły bukiet kwiecia. Kolejno podeszły inne delegacje z kwiatami, poczem Pan Prezydent wszedł do auta razem z J. E. Biskupem.

pem Kubiną i odjechał na Jasną Górę.

Szpalery związków i stowarzyszeń, tudzież zatłoczone ulice przy przejeździe samochodu Pana Prezydenta rozbrzmiewały okrzykami „Niech żyje!”

W Alejach Sienkiewicza Pan Prezydent wysiadł z auta, odbywając dalszą część drogi pieszo, w otoczeniu J. E. Biskupa Kubiny, ministra

Jędrzejewicza, wice-ministra Naczelniczki, wojewody Paciorkowskiego, starosty Kühna, generała Malachowskiego, generała Dąbrowskiego, tudzież przedstawicieli komitetu przyjęcia z komisarzem Mazurem na czele.

Na placu przed szczytem powitał Pana Prezydenta w imieniu komitetu jubileuszowego prezes dr. Wasilewski, poczem orszak dostojnych

gości udał się do bram klasztornych, gdzie na spotkanie Głowy Państwa wyszli oo. Paulini. Przy bramie Lubomirskiego piękna, serdeczna przemowę wygłosił generał zakonny O. Pius Brodzicki, podkreślając znaczenie wizyty Pana Prezydenta w dniu tak uroczystym dla Jasnej Góry.

Po powitaniu Pan Prezydent udał się na krótkie nabożeństwo dzięki czynne, odprowadzone na wielkim kościele, następnie zaś do kaplicy Matki Boskiej, a po chwilowym wypoczynku wziął udział w uroczystej procesji z Najświętszym Sakramentem na okół wałów klasztornych.

Po ukończeniu procesji zaś zajął prywatnie apartament, przygotowane dla Dostojnego Gościa przez klasztor.

—ooo—

URCZYSTOŚCI WZORAJŠZE.

Wczorajsze uroczystości jubileuszowe odbyły się przy cudownej pogodzie. Sumę przed szczytem celebrował ks. kardynał Hłond, kazanie wygłosił ks. Roztworowski T. J.

Cudowny Obraz z kaplicy wynieśli o. o. paulini, później nieśli Go kanonicy, po nich ks. ks. biskupi i wreszcie znów o. o. paulini.

Gdy obraz ustawiono w ołtarzu na szczybie ekstazy religijnej zebranego ludu dosięgła niebywałego napięcia. Rozległ się płacz rozczulenia i radości setek tysięcy wiernych na widok Paniąki Częstochowskiej.

Pan prezydent Rzplitej obecny był z dwoma cywilnymi i wojskowym na uroczystościach, a wszędzie oddawano mu zgodnie z encykliką Ojca św. hołd należny monarchom.

Kto był, słyszał i widział uroczystości jubileuszowe, ten na całe życie zachowa o nich wspomnienie, czegoś podobnego bowiem napewno nigdy już nie zobaczy.

Nawet cudowne Lourdes nigdy nie gościło tylu pątników naraz, co nasza Częstochowa.

—ooo—

ODJAZD P. PREZYDENTA DO SPAŁY.

O godz. 17 min. 30 po podwieczorku u ks. biskupa Kubiny p. prezydent opuścił Częstochowę, udając się w drogę powrotną do Spały. — Wzdłuż ulic miasta ustawione były niezliczone organizacje oraz młodzież szkolna. P. Prezydent przeszedł przy dźwiękach hymnu narodowego przed frontem kompanii honorowej 27 p. p., poczem pożegnał się z oczekującymi nań dostojnikami. W chwili odjazdu ks. biskup Kubina wzniósł okrzyk: „Niech żyje ukochany Prezydent Rzplitej prof. I. Mościcki!” Okrzyk ten zebrane tłumy publiczności powtórzyły entuzjastycznie. Po drodze zgromadzone delegacje zęgały owacyjnie p. Prezydenta.

—ooo—

Gruźlica płuc corocznie, nierobiąc różnicy dla płeć, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych, brzochnit, grypy, uporczywego, męczącego kaszlu i t. p. stosuj pp. I.e. karze:

„BALSAM THIOCOLAN-AGE” który ułatwiając wydzielanie się płwociny zmniejsza organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

—ooo—

300.000 pielgrzymów

przybyło na Jasną Górę, by złożyć hołd Królowej Korony Polskiej w dniu jubileuszu.

Uroczystości jubileuszowe 550-lecia sprowadzenia Cudownego Wizerunku Matki Najświętszej na Jasną Górę zgromadziły w Częstochowie potężną 300 tysięczną rzeszę wiernych ze wszystkich stron Polski.

Już od najwcześniejszych godzin porannych w przeddzień uroczystości napływać zaczęły do Częstochowy liczne pielgrzymki piesze, dźwiękiem orkiestr i pobożnego śpiewu wypełniając ulice miasta. Jednocześnie sto kilkadziesiąt pociągów specjalnych dowoziło tysiące pielgrzymów z dalszych i najdalszych stron kraju. Poza nierejestrowane pielgrzymkami w sobotę, dnia 13 przybyło do Częstochowy 138 kom-

panji w tej liczbie: z Łodzi 10 tysięcy osób, 3 pielgrzymki z Warszawy w łącznej liczbie 2.900 osób, z Kiele 2.000 osób, Sosnowca 2.300 z Kalisza 1.700, Zawiercia 1.200.

W niedzielę do południa przybyło jeszcze 6 kompanji pieszych i pociągami specjalnymi.

Mrowie ludzkie wypełniło plac podklasztorny, zamieniając go na barwne obozowisko, prastare mury klasztorne nabrzmiały harmonją szczerzej modlitwy płynącej z 300 tysięcy serc wiernych, którzy, nie bacząc na trudy i nędzę, przybyli z najodleglejszych zakątków kraju, by złożyć hołd Tej, która od 550 lat króluje na Jasnej Górze, darząc łaskami swój naród.

Pogotowia ratunkowe czynne były dzień i noc bez przerwy.

3.000 wypadków zastabnięć

Na placu podklasztornym, jak wyspa wśród morza ludzkiego, biała plama płóci bielili się namioty pogotowia ratunkowego zorganizowanego przez częstochowski oddział Polskiego Czerwonego Krzyża. Łopocący na wietrze znak czerwonego krzyża na białym polu znaczył to miejsce, gdzie świetnie zorganizowana służba sanitarna pod kierunkiem osobistym prezesa oddziału PCK, p. radcy Wnęka nosiła w nieszczęśliwych wypadkach doraźną pomoc lekarską pątnikom. Namiot ten to dzieło drużyny starszych harcerzy im Hetma na Żółkiewskiego pozostającego pod wodzą zasłużonego harcerza p. Aleksandra Poliszewskiego, którego drużyna sanitarna pracowała dzielnie, znosząc chorych i omdlałych.

Niezwykły ścis i upał panujący — to źródło licznych wypadków cięższych, dających się zażegnać pod cienistymi płótnami namio-

tu, i ciężkich, pociągających za sobą długotrwałą kurację w szpitalu. Z pośród około 3 tysięcy wypadków za słabnięć, w których pomocy doraźnej udzieliło pogotowie czerwonego krzyża w swych trzech punktach stałych w klasztorze, w namiocie i na dworcu kolejowym. Było kilkanaście ciężkich wypadków złamania nóg, rąk, ogólnego potłóczenia a nawet wypadek poronienia. W tych wypadkach ciężko chorych przewożono do szpitala miejskiego, gdzie pozostaną aż do zupełnego wyzdrowienia. W cięższych wypadkach przeważały omdlenia z gorąca i przemęczenia, odparzenia nóg itd.

We wszystkich trzech punktach ratowniczych praca trwała dzień i noc bez przerwy od soboty do wtorku.

Dzielną załogę stanowiły poza lekarzami, siostry czerwonego krzyża i harcerskie drużyny.

ZAPISY NA DZIENNE i WIECZOROWE Zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego KURSY HANDLOWE (HANDLOWO BUCHALTERYJNE)

M. KOŁACZKOWSKIEGO w Będzinie, ul. Sączewska Nr. 25,
przyjmuje Sekretariat Kursów codziennie w godz. 10 — 19. Niezamożnym stypendja.

Zniżki tramwajowe.

Prospekty bezpłatnie.

Ogólnopolski zjazd straży ogniowych

WARSZAWA, 15. 8. (wl.) W niedzielę i poniedziałek odbył się w Warszawie dwudniowy, piąty ogólnopolski zjazd związków straży ogniowych z całej Polski. Zjazd rozpoczął się jeszcze w sobotę capstrzykiem orkiestr strażackich. W niedzielę o godz. 9 rano na placu wyścigów konnych odbyła się msza polowa, poczem defilada, a o godz. 10.30 nastąpiło uroczyste otwarcie obrad, w sali politechniki. Obrady zaszereżył swoją obecnością prezydent Rzplitej. Zjazd zagał i powitał gości wojewoda warszawski Twardo. Z kolei dłuższe przemówienie wygłosił minister spraw wewnętrznych Pieracki, poczem witało

zjazd szeregi przedstawicieli zagranicznych organizacji strażackich z plk. Poudereux na czele.

Następnie przystąpiono do właściwych obrad, dotyczących problemów straży ogniowych.

W godzinach popołudniowych na torze wyścigowym odbyły się zawody strażackie.

W drugim dniu obrad delegaci zjazdu złożyli wieniec na grobie nieznanego żołnierza, poczem w dalszym ciągu odbywały się obrady. W godzinach popołudniowych odbyły się zawody strażackie. Zjazd zakończony został bankietem.

Ostrożenie.

Cheąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM” „Migreno - Nervosin” należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem” „Migreno - Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uprzednio polecane proszki ludzkiego do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy.

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENO - NERVOSIN”, w formie tabletek. Opakowania po 20 tabletek w pudełku. Cena zł. 1.50 gr. Żadajcie tabletek „Kogutek - Migreno - Nervosin” w oryginalnym opakowaniu Gaseckiego.

Imponujący przebieg zjazdu legionistów w Gdyni

(Telefonem od specjalnego wysłannika agencji „Iskra“)

PRZYJAZ UCZESTNIKÓW ZJAZDU.

GDYNIA 14.8.32. Morze polskie przyjęło legionistów, którzy zjechali dziś do Gdyni na swój XI zjazd piękną pogodą. Rozsłonecznione niebo, ciepło, błękit morski, flota wojenna stojąca u brzegów, stanowiły naturalną dekorację, rywalizującą z artystycznie dekorowanymi gmachami publicznymi i domami prywatnymi.

Wszystkie przygotowania do zjazdu zostały zakończone wieczorem. Dziś od rana miasto było gotowe na przyjęcie dziesiątków tysięcy gości. Ze wszystkich stron kraju od wczesnego rana zjeżdżać zaczęły na dworzec gdyński pociągi zwykłe i specjalne, kładące się częstokroć z ponad 30 wagonów, z których wysypywały się setki uczestników zjazdu. Z dworca ze sztandarami i orkiestrami udawano się nad brzeg morski, gdzie po uciążliwej podróży rozpoczynano dzień od kąpieeli w morzu. Z brzegu morskiego w ciągu długich godzin ciągnęły grupy uczestników zjazdu na Kamienną Górę, gdzie przy olbrzymich stołach oczekiwało na nich śniadanie. Ci, którzy zdołali wcześniej załatwić formalności, udawali się na przejażdżki po morzu. Do nich dyspozycji oddano wszystkie stojące w danej chwili w porcie okręty pasażerskie.

Dziś rano przybył do Gdyni inspektor armii, generał dywizji Edward Rydz-Śmigły, powitany na dworcu przez komitet zjazdowy.

O godzinie 10 rano zaczęły przybywać sztafety motocyklowe, rowerowe i piesze, oraz sztafeta konna pomorskiej brygady kawalerji pod dowództwem płk. dypl. dr. Romana Abrahama. Sztafeta kawalerji przywiozła dla prezesa Sławka następujący adres:

„Wielce czcigodny Panie Prezesie i Kochany Pułkowniku! W imieniu własnym, dowódców oddziałów, oficerów i podoficerów oraz szeregowych toruńskiej brygady kawalerji składamy na Wasze ręce szczerze żołnierskie pozdrowienie dla XI zjazdu legionistów polskich w Gdyni. Zechciejcie zarazem przyjąć to zapewnienie przenikniętych tym samym duchem i myślą — wyłącznego poświęcenia się i służenia sprawom Ojczyzny — wierni ideałom Związku Wodza, Marszałka Piłsudskiego. Stoimy tak w pełnej gotowości orężnej na straży wybrzeży, jak i ponoszę nia wszelkich trudów na każdym odcinku nakazanej nam pracy państwowej.

Dowódcą brygady kawalerji Toruń dr. R. Abraham płk. dypl.

Dziś rano przybyła, wśród innych, delegacja młodzieży polskiej z Czecho-słowacji, złożona z 40 osób, przywożąc pozdrowienia dla uczestników zjazdu legionistów i adres holdowniczy dla marszałka Piłsudskiego. Razem z nią przyjechali do Gdyni wysłannicy b. legionistów, zamieszkających na czeskim Śląsku Cieszyńskim oraz delegaci b. ochotników armji rumuńskiej. Ponadto przybyli z Czerniowiec delegaci legionistów polskich, mieszkających w Rumunii.

PRZED UROCZYSTYM NABOŻENIEM.

Na godzinę 10.30 rano wyznaczone zostało nabożeństwo na molo Wilsona przed specjalnie ustawionym tam ołtarzem. W krzesłach zasiadli przedstawiciele rządu z ministrem inż. Boernerem, wiceministrami Kocem, Starzyńskim, Gallotem, prezes Sławek, generał Rydz-Śmigły, gen. Orlicz-Dreszer, gen. Burhardt — Bukackim na czele. Obok zajęli miejsca oficerowie polskiej floty wojennej z komandorem Unrugiem oraz powstańcy z 1863 r. Z drugiej strony zasiadli delegaci kombatantów zagranicznych, a więc prezes Fidaću płk. White, wiceprezes Fidaću na Francję p. Tauriere, dalej przedstawiciele fińskiej gwardji obrony narodowej oraz przedstawiciele ochotników armji rumuńskiej.

Ze szczególną uroczystością odbyło się przeprowadzenie z gmachu towarzys-

stwa „Żegluga Polska“ przed ołtarz 7 historycznych sztandarów legionowych, wśród których znajdował się również sztandar 1-ej brygady. Poczet sztandarowy w historycznych mundurach legionowych prowadził gen. Galica. Sztandary eskortowała kompanja marynarki wojennej z orkiestrą. W chwili, kiedy sztandary wyniesiono na molo Wilsona i ustawiono po lewej stronie ołtarza, kontrtorpedowiec „Wieher“ dał salwę honorową z 21 wystrzałów armatnich.

Na molo ustawiły się okręgi związku legionistów polskich oraz liczne delegacje bratnich organizacji. Wielkie molo Wilsona i wszystkie doń przyległe ulice wypełnili uczestnicy zjazdu, zajmując przestrzeń kilku kilometrów.

Wśród ogólnej ciszy i skupienia ks. biskup dr. Okoniewski w asyście kleru odprawił mszę świętą. Po mszy na kazalnicy wstąpił kapelan legionowy ks. Antosz i wygłosił podniosłe kazanie. Kaznodzieja zwrócił się z prośbą do ks. biskupa Okoniewskiego o udzielenie błogosławieństwa dla Rzplitej, zgromadzonych tłumów i dla słów jego kazania. Ks. biskup Okoniewski podniósł się z miejsca, za nim uczynili to samo wszyscy obecni. Pochyliły się sztandary i z ust dostojnego kapłana popłynęły serdeczne słowa błogosławieństwa. Na twarzach zgromadzonych dało się zauważyć wzruszenie.

KAZANIE KS. ANTOSZA.

Mości Panowie, Bracia — rozpoczął kazanie ks. kapelan Antosz — w mglisty poranek 6 sierpnia 1914 roku rozległa się po kraju strzelecka piosenka. Pochłiliśmy.

Dotychczasowe zjazdy legionowe odbywały się jakby na poszczególnych stacjach legionowych martylogji. Dziś jesteśmy przed ołtarzem nad morzem. Tu nie może powtórzyć się martyrologja. Pięścią i mózgiem trzymać musimy to, co zdobyliśmy szablą, bagnietem i traktatem.

Mord jako narzędzie polityki.

Ostatnie lata powojenne przyniosły ze sobą nadzwyczajny rozkwit mordu, jako narzędzia polityki. Zdziczenie obyczajów, do którego przyczynił się walcie panujący kryzys, nędza i bezrobocie, znalazło swój wyraz w niesłychanym wzroście liczby mordów i zamachów, popełnianych na podłożu walki politycznej. Klasycznym terenem tego typu zbrodni stały się obecnie Niemcy, gdzie od dwóch zgór lat, a zwłaszcza teraz, terror i mord polityczny stały się zjawiskiem codziennym, przekształcając kraj, gdzie panował dawniej ład i porządek, w jaskinię morderców i bandytów.

Niemcy hitlerowskie, Niemcy dyktatury jankieskiej upodobiły się do jakiegoś Macedonji na wielką skalę, gdzie nikt nie jest pewien życia ani na ulicy, ani u siebie w domu, gdzie karabin maszynowy, granat ręczny, bomba wyparły z użycia prze starzały rewolwer i nóż jako narzędzie mordu. Z postępem techniki i dąć, wywindowali się terroryści i zamachowcy niemieccy na wyższy stopień zbrodniczości, o którym nie marzono nawet na Bałkanach ani w podziemnym świecie bandytów amerykańskich.

W jakim stopniu narastała po wojnie fala mordów politycznych i zamachów, świadczy książka znanego publicysty niemieckiego, Alfonsa Nobla, pt. „Mord in der Politik“, (Mord w polityce). Autor zestawiał tabelę najgroźniejszych zamachów i mordów politycznych, poczynając od r. 1800. W tej kronice znajduje się w międzyczasie 1800 — 1913 r.

W podniosłych słowach mówił dalej ks. Antosz o czynach legionowym i zakończył wezwaniem do skupienia się, pomyślenia nad tem, że polak bez morza obecnie żyć już nie może, że z fal Bałtyku płynie na niego bogactwo, władztwo i królowanie i że nakazem na czele dla starszego i najmłodszego pokolenia polskiego jest utrzymanie tego okna na świat, którem jest dostęp do morza. Dnia 10 lutego 1920 roku, w chwili, kiedy armja polska obejmowała Pomorze, przed ołtarzem w Pucku mówiłem to samo. Dziś wolno mi powtórzyć to w pobliżu tego dokumentu na szczytach i wytrwałości, jakim jest Gdynia.

Po kazaniu ks. Antosza, rozległy się żywiołowe entuzjastyczne okrzyki na cześć Rzeczypospolitej, polskiego morza, Gdyni, by wreszcie skończyć się potężnym chóralnym okrzykiem na cześć marszałka Piłsudskiego — akordem, zamykającym tę wielką manifestację.

AKADEMJJA.

Bezpośrednio po nabożeństwie odbyła się akademja zjazdowa, zagalona przez prezesa gdyńskiego oddziału związku legionistów p. Briefa, który powitał obecnych oraz odczytał depe-sze nadesłane przez p. prezydenta Rzplitej i p. premiera Prystora.

Przemówień min. Boenera jako delegata rządu, prezesa Sławka, gen. Rydza-Śmigłego, przedstawicieli bratnich organizacji zagranicznych wysłuchali rzesze uczestników zjazdu w powadze i skupieniu, przerywanem tylko od czasu do czasu oklaskami i okrzykami. Generała Rydza-Śmigłego po jego przemówieniu tłum porwał na ręce i zniósł z trybuny.

DEFILADA.

Po akademji rozpoczęła się defilada, którą przyjeł gen. Rydz-Śmigły i prezes Sławek. Na trybunie oficjalnej, ustawionej przy ul. 10-go lutego, zajęli miejsca generałowie, goście zjazdowi, liczni przybyli przedstawiciele prasy

krajowej i zagranicznej oraz delegaci armij obcych.

Defiladę, która trwała ponad dwie godziny, otwierała kompanja marynarki wojennej, eskortująca historyczne sztandary legionowe. Następnie gen. Orlicz-Dreszer prowadził grupę legionistów oficerów, pozostających w czynnej służbie. Grupa ta składała się przeszło z tysiąca osób. Za nią ze sztandarami i transparentami maszerowały okręgi związku legionistów polskich. Niektóre z nich, a przynajmniej w części, wystąpiły w strojach ludowych: góralskich, krakowskich, huculskich, śląskich, łowickich itd. Za legionistami postępowały organizacje przysposobienia wojskowego, oddziały strzeleckie, legion młodych i związek młodzieży demokratycznej, kilka kompanij kolejowego przysposobienia wojskowego. Wszyscy maszerowali w karnym i wzorowym ordynku.

W defiladzie brało udział około 30.000 ludzi. Przyglądały się jej zgromadzone na ulicach niezliczone tłumy publiczności. Niemniej przeto przez cały czas uroczystości wszędzie panował w porządek.

LIST MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

W czasie defilady odczytano z trybuny list odręczny marszałka Piłsudskiego do uczestników zjazdu, który przywiozła do Gdyni bratanica marszałka, przybyła z delegacją wileńskiego legionu Młodych.

List ten brzmi:

„Droży Koledzy i Towarzysze Bracia! Nie mogąc przybyć na Wasz Zjazd, muszę choć listownie przesłać Wam serdeczne pozdrowienia. Ile razy biegnę myślą po drogach historii polskiej, tyle razy widzę jasne pokolenia, co „wiosnę mieli w życiu“, by zakończyć stałym refrenem, mówiącym „wiek męski, wiek kłeski“ — refrenem pełnym goręcości i pełnym smutnych zawodów. Jeżeli my wyciągnęliśmy szczęśliwy los na loterii pokoleń i dowiedliśmy, że nie zawsze słowo „męski“ rymuje ze słowem, kłeski — to jednak los nie oszczędził nam ani goręcości, ani zawodu. Nie dziwo! Bieglśmy bowiem po drogach i ścieżkach wpoprzek wszystkich dróg polaków, więc znieść musieliśmy tyle niespodziewanych i nieczem niezasłużonych zniewag, a wypić musieliśmy tyle kielichów goręcości, że doprawdy ubiegłe pokolenia pomimo kłeski tylu niewiele mają nam do pozazdrośczenia.

Co do mnie w owe czasy twierdziłem nieraz, że się obawiam, by synowie w tym kraju nie pluli na groby ojców za ich głupotę, że za Polskę krew swoją lili. Na usunięcie tej goręcości z życia polskiego dałem z siebie dużo najlepszej pracy, zrobiłem wiele w najcięższym wysiłku, straciłem masę swego zdrowia — i nie sądzę, aby ta moja praca poszła na marne. Gdy zaś tak jest, nie radzę — i to mówię na wszelki wypadek — od czuwać jakąś goręcość czy zawód. Życząc więc możliwie pogodnych nastrojów, pozostaję z Wami myślą i sercem.

(—) Józef Piłsudski.

Pikilezki, 12 sierpnia 1932 r.

OBIAD ŻOŁNIERSKI.

Po defiladzie uczestnicy uroczystości legionowych udali się na Kamienną Górę, gdzie spożyli obiad żołnierski. W czasie obiadu po raz wtóry odczytano list marszałka Piłsudskiego, by wszyscy uczestnicy mogli się zapoznać z jego treścią.

WIELKA LEGJONOWA NAGRODA DLA MARYNARKI.

Jednym z najbardziej wzruszających momentów uroczystości było doręczenie komendantowi floty wojennej komandorowi Unrugowi przez gen. Galicę wielkiej legionowej nagrody przechodniej dla jednostki pływającej za najlepsze wyniki w strzelaniu artyleryjskim.

Uroczystość wręczenia nagrody miała miejsce obok ołtarza na molo Wilsona w obecności zgromadzonych tłumów.

Or

KRONIKA

Odpust w Sosnowcu.

KALENDARZYK.

Sierpień
16
Wtorek

Dzisiaj: Rocha

Jutro: Liberta

Wschód słońca: 4.39

Zachód słońca: 7.2

RADJO

WARSZAWA.

Wtorek, 16 sierpnia.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. Hejnał z Krakowa. 12.05. Progr. na dz. bież. 12.10. Codz. Przegl. Prasy Polsk. 12.40. Urz. Kom. P. 1. 12.45. Płyty gramof. 13.35. Muz. z pl. gramof. 15.00. Kom. gosp. 15.10. Piosenki. 15.30. Chwilka lotnicza. 15.35. Kom. Państw. Urzęd. Wych. Fiz. i Państw. Zw. Sportowego. 15.40. Muz. lekka. 16.35. Kom. Centr. Bura Hydr. dla żegluga i rybaków. 16.40. Odczyt. 17.00. Popularny koncert. 17.50. „O morskich potworach”. 18.10. Rozm. 18.30. Bież. wiad. roln. 18.40. Progr. na dz. nast. 18.45. O „Flecie zaczarowanym” — mówić będzie p. Karol Stromenger. 19.00. Transm. z Salzburga. 22.15. Dod. do Pras. Dz. Radj. 22.25. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotn. 22.25. Muz. tan. 22.40. Muzyka tan. z kaw. „Gastronomia”. Ork. pod kier. M. Ronezki.

Środa, 17 sierpnia.

9.10. Uroczysta inauguracja Komunii kacji Warszawa-Talin w obecności p. Prezydenta Rzplitej. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. Kom. PIM. 12.45. Płyty. 13.35. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Płyty. 15.35. Chwilka morska i kolonijalna 15.40. O listku herbaty. 16.05. Płyty. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Skrzynka poczt. 17.00. Fantazje operowe. 18.40. Zwycięstwo pod Warszawą. 19.15. Rozmaitości. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Skrzynka rolnicza. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Koncert ork. ludowej. 21.00. Kwadrans lit. 21.15. Płyty. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.25. Odczyt ze Lwowa. 22.40. Wiad. sport. 22.50. Muzyka tan.

KATOWICE.

Wtorek, 16 sierpnia.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. z Warsz. 12.20. Płyty. 12.40. Kom. meteor. z Warsz. 12.45. Płyty. 14.00. Kom. gospodarczy. 15.00. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Bajeczki dla dzieci. 15.20. Intermezzo muz. 15.30. Kom. z Warsz. 15.40. Płyty. 16.25. Skrzynka poczt. 16.40. Tr. z Warsz. 18.10. Intermezzo muz. 18.30. Rozmaitości. 18.40. Program na dz. nast. 18.45. Pogad. muz. 19.00. Tr. z Salzburga opera „Flet zaczarowany”. W przerwie Pras. Dz. Radj. z Warsz. 22.15. Kom. z Warsz. 22.25. Program na dz. nast. 22.30. Muzyka tan.

PRZETRWAŚ KRYZYS

gdy jeś będziesz w wymienionej
pasażerii

Piotra Michałowskiego

KIELCE, ul. Duża 10.

Obiad z 3-ch dań 1.20 gr.

Mąż za miliony

(POWIŚĆ)

257

— Przysięgł... przysięgł...
— Więc o trzeciej po południu?
— Tak, droga pani.

W tej chwili weszła pani Dauray Henryka podniosła się z szeslongu i rzuciła się matce na szyję z żywością, do jakiej niezdolna była przed kilkoma minutami.

— Ach, mamo moja droga! ja odzyskam moją córkę! — wołała ściskając panią Dauray i pokrywając ją pocałunkami.

— Pieszczotko moja — odrzekła wdowa. — Bóg ulitował się nad tobą... Widział, żeś już dość cierpiała. Miej ufność i uspokój się. Starajmy się nie zdradzić... Pamiętaj, że mąż twój nie powinien wiedzieć o naszej wycieczce do Varenne.

— Jakby to uczynić?

— Wyjedźmy na powozie.

— A jeżeli p. Lucenay przyjdzie fantazja towarzyszyć nam?

— Nie zdaje mi się... Dlaczegoż zresztą mamy przypuszczać przeszkody urojone? Gdy zdarzą się, wtedy będziemy mieli czas pomv-

Święto Wniebowzięcia N. Marji Pan ny, zwane u ludu świętem Matki Boskiej Zielnej obchodzone jest w Polsce niezwykle uroczystie.

W dniu tym w Sosnowcu obchodzony jest corocznie odpust, który gromadzi na nabożeństwo tłumy wiernych. Jak w latach ubiegłych tak i obecnie odpust w Sosnowcu wypadł bardzo okazale, do czego w dużej mierze przyczyniła się przepiękna pogoda.

O godz. 11 rano odbyła się uroczysta suma, celebrowana przez ks. kanonika Raczynskiego. Podniosło kazanie wygłosił ks. prefekt Kielb z Kielc.

Po nabożeństwie z kościoła wyległ odświętnie przybrany tłum ludzi, który otoczył rozciągnięte wzdłuż ulicy kramy i kramiki, pełne zabawek, pierników, owoców i różnego rodzaju jarmarcznych łakoci.

Cała ulica od hali targowych przy ul. Modrzejowskiej i Małachowskiego, aż do szkoły Praussa przy ul. prez. Mościckiego zapelniona była po brzegi.

Przed niektórymi kramami panował ścis tak wielki, że trudno było przejść. Wielkiem powodzeniem, jak zawsze, cieszyły się kramy - gry, przy których skupiała się młodzież obojga płci, grając zawzięcie dopóty, dopóki starczyło pieniędzy.

Większość tych graczy zgrywała się sromotnie. Byli i szczęśliwcy, którzy „za jedno 20 gr.” albo „za jedno 50 gr.” wygrywali różne statuetki, posążki itp.

Szczęśliwiec taki, po otrzymaniu wygranego przedmiotu przeciskał się zadowolony przez tłum, ścigany zazdrosnym okiem tych wszystkich, którym szczęście nie sprzyjało.

Również dużym powodzeniem cieszyły się kramy z zabawkami, przy któ-

rych reż wodziła niepodzielnie dzieciarnia.

Ileż tam było radości i wesela! Każde dziecko musiało przecież mieć coś z odpustu. Jedno gwizdek, drugie trąbkę, inne pukawkę, to znów organki, harmonijki.

Powietrze napelniało się krzykami, odgłosami gwizdów, trąbek, nawoływaniami sprzedawców, zachwalających swój towar, płaczem dzieci, wymyślaniami (bez tego się też nie obešlo) itp. Wszystko to razem mieszało się z sobą, tworząc nieopisany zgiełk i hałas.

Sprzedawcy zabawek prześcigali się nawzajem w zachwalaniu swego towaru.

Co chwila dawały się słyszeć: „karmeliki, jak byki”; „tu się wygrywa zegarki tylko za 50 gr.”; „każdy człowiek ma szczęście — spróbuj, a wygrasz!” „tylko za jedno 20 gr. wygrać można Sobieskiego”. Tego rodzaju nawoływaniom nie było końca.

Ludziska tłumnie oblegali kramy, grając i kupując, co popadło. Przecież to odpust. Uroczystość, która raz do roku się tylko zdarza. Nie żałowano sobie więc niczego i wydawano ostatnie pieniądze, ku uciesze i zadowoleniu „kramiarzy” i wszelkiego rodzaju sprzedawców.

Około godz. 2 popołudniu, tłum, zgromadzony na odpuscie, poczał się powoli rozchodzić, przy kramach utworzyły się luki. Sprzedawcy ucichli. Należał im się po tylogodzinnym nawoływaniu słuszny odpoczynek.

Wszystkimi ulicami miasta wracali ludzie z odpustu, obładowani różnymi zabawkami i łakociami, wśród których, prawie u każdego, musiały się znajdować sznury „odpustowych obwarzanków” zawieszonych na szyi.

Dwie znaczne kradzieże w Sosnowcu.

POLICJA ODBIŁA LUP' ZŁODZIEJOM.

Wczoraj około godz. 3 w nocy jeden z posterunkowych natknął się na ulicy Staropogońskiej w Sosnowcu na dwóch obładowanych paczkami osobników, którzy na widok policjanta rzucili się do ucieczki. Policjant dogonił ich i zabrał wraz z paczkami do komisariatu, gdzie okazało się, że są to zawodowi złodzieje: Mieczysław Dworaczek i Stanisław Kolasa, obaj zam. w Sosnowcu.

W paczkach znajdowała się nocna galanteria: pończochy, skarpetki, paski, bielizna męska, szaliki, mydła itp.

Złodzieje zapytani, skąd pochodzi towar, dawali mętne odpowiedzi, przy czym nie chcieli ujawnić miejsca kradzieży. Kradzież ta niewątpliwie dokonana została w Sosnowcu w którymś

sklepie galanteryjnym.

Tej samej nocy na Pogoni przytrzymał maną został Władysław Zawadzki, u którego w mieszkaniu, podczas rewizji, znaleziono 8 par obuwia męskiego, srebrne widelce i noże. Jak się okazało, Zawadzki poprzedniej nocy dokonał kradzieży w sklepie Enocha Laksa w Sosnowcu (Targowa 12).

Wszystkich trzech złodziei przekazano do dyspozycji sędziego śledczego.

Do wydziału śledczego w Sosnowcu wpłynęło zameldowanie z urzędu śledczego z Katowic o kradzieży dwóch srebrnych lisów z mieszkania Antoniego Balcera (Gliwicka 15). Lisy te przed stawiają wartość 3.000 zł.

śleć o ich usunięciu. Jedna tylko rzecz mnie zastanawia...

— Jaka?

— Ta tajemniczość.

— Ten młody człowiek, z którym rozmawiałam — wtrąciła Anusia — i który przyniósł tę dobrą wiadomość, rozważył wszystko i z pewnością musiał mieć ważne powody prosząc nas o zachowanie tajemnicy. Jestem pewna, że wkrótce dowiemy się o nich.

Poczem, zwracając się do hrabiny, dodała:

— Ach! droga pani, zapomniałam uprzedzić, że tej nocy ja czuwać będę przy pani i nie opuszczę jej ani na chwilę.

— Dlaczego masz nie spać kiedy ja się czuję zdrowszą?

— To już moja rzecz... Pani nie może wzbronić mi wejścia do swego pokoju.

— Jak chcesz, moje dziecko, lecz zadasz sobie trud niepotrzebnie.

Hr. de Lucenay zapukał w drzwi i zapytał, czy Henryka może go przyjąć.

Przybycie jego przerwało rozmowę, ale wizyta była krótka, gdyż po kilku minutach wyszedł wraz z p. Dauray.

Juliusz Claude po rozstaniu się z Anusią udał się wprost na rusztowanie i wziął się do roboty, ale nie

potrzebujemy dodawać, iż ręka jego pracowała machinalnie, gdyż umysł zajęty był czem innym. Wieczorem wraz z towarzyszymi opuścił willę i udał się do oberży, gdzie zmieniwszy ubranie, pod pozorem ważnego interesu pożegnał się z nimi.

O godzinie ósmej na stacji Chennevieres-Champigny spotkał się z oczekującym nań Dufourem.

— Cóż, dobrze idzie? — zapytał ten ostatni.

— Jak dotąd bardzo dobrze. Pozostaje mi tylko powiedzieć panu, co masz czynić jutro.

— Otwieram wszystkie upusty mych uszu i słucham.

— Weź pan pugilares i zapisz adres, który ci podyktuję.

— Mam go.

— Juliusz Claude, ulica du Pre nr. 40-ty.

— Więc pan tam teraz mieszkasz? — zapytał Dufour.

— A przynajmniej tam masz się pan jutro udać powozem.

— Cóż tam będę robił

— Zabierzesz pan mamkę z dzieckiem.

— Cóż to za dziecko?

— Córka pani hrabiny de Lucenay... Mamka, uprzedzona o pańskim przybyciu, oczekiwać już będzie i pojedzie z panem bez trudności

Lekarz dent.

O. SERWETNIK

w KIELCACH

Sienkiewicza 38, tel. 2-83

powrócił

i przyjmuje codz. od godz. 8 do 1 i 4—7 popoł.

OGÓLNA.

(o) Instrukcja dotycząca programu szkół powszechnych. Ministerjum oświaty wydało instrukcję, dotyczącą programu nauki w oddziale 1-ym, oraz zmiany w programach nauki w oddziale 5 i 6 publ. szkół powszechnych oraz w klasie 2-iej gimnazjów państwowych. Oddziały 6-te szkół powszechnych mają równobrzmiący program z drugą klasą gimn. państwowych.

W oddziałach 5-ch szkół powszechnych zniesiono język obcy, który stopniowo będzie całkowicie usunięty ze szkolnictwa powszechnego.

(o) Opłaty rządowe w szkołach średnich. Taksa administracyjna, opłacana półrocznie przez rodziców w państw. szkołach średnich, seminarjach i zawodowych z nowym rokiem szkolnym wpłacane być musi nie, jak dotąd, do dyrekcji szkół, lecz jedynie za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

Młodzież szkolna wykazywać się musi wobec dyrekcji szkół w przepisany terminie odcinkiem czekowym PKO.

Opłaty za wydawanie duplikatów świadectw i dyplomów uiszczone będą znaczkami stemplowymi, które dyrekcje naklejać będą i kasować na duplikacie.

—OOO—

Z ZAGŁĘBIA.

Uzupełniające wpisy do wyborowej szkoły ćwiczeń. W szkole ćwiczeń (we wzorówce) seminarjum męskiego w Sosnowcu jest wolnych miejsc na stopniu 1-ym 18, na stopniu 2-im 15, na stopniu 3-im 9, na stopniu 4-ym 4 i na stopniu 5-ym 17. Kancelaria przyjmuje wpisy do dnia 31 sierpnia codziennie od 10 do 12.

W seminarjum w Sosnowcu wolnych miejsc niema. Podania pozostaną bez odpowiedzi. Do bursy przyjmuje się młodzież zamiejscową zarówno ze seminarjów, jak i z gimnazjów w myśl rozp. Min. oświaty za opłatą 60 zł. miesięcznie z całym utrzymaniem i praniem.

Wyszedł i nie wrócił. Do drugiego komisariatu w Sosnowcu zgłosiła się Bronisława Szwarzgrykowska (Dańdowska 76) i zameldowała, że mąż jej Franciszek, l. 43 wyszedł w dniu 13 z domu i dotąd nie powrócił.

Wytrzeszczone oczy Dufoura wyrażały zdziwienie tak wielkie, że Juliusz dodał z uśmiechem:

— Niech pana nie dziwi rzecz tak mała, wkrótce zobaczysz lepsze.

— Bardzo być może... jak widzę zaczyna się dobrze...

— I skończy się dobrze... bądź pan pewnym.

— O której godzinie mam być na ulicy du Pre?

— O dwunastej w południe.

— Dokąd mam zawieźć mamkę z dzieckiem?

— Na dworzec kolei żelaznej Varenne-Saint-Hilaire.

— No, a dalej?

— Udasz się pan do domu nr. 27 na wybrzeżu Marny.

Dufour podskoczył.

— Nr. 27-my na wybrzeżu Marny — zawołał — ależ to jest mój dom, mój własny dom.

— Wiem o tem i właśnie dlatego wskazuję go panu.

— Ależ on jest zajęty!

— Lecz nie będzie nim o godzinie drugiej.

Zdziwienie Dufoura doszło do rozmiarów niewypowiedzianych.

(d. c. n.).

2 listy do Rity Gorgonowej.

Przyczynek do charakterystyki bohater i brzechowickiej tragedji

Proces Rity Gorgonowej w związku z zamordowaniem śp. Lusi Zaremby ujawnił w zeznaniach świadków szereg szczegółów, dotyczących przeszłości oskarżonej Gorgonowej.

Liczni świadkowie twierdzili, że Rita Gorgonowa już mieszkając pod dachem Zaremby, utrzymywała blizsze stosunki z innymi mężczyznami, stosunki niejednokrotnie wykraczające poza granice ścisłej towarzyskiej znajomości.

Gorgonowa w trakcie procesu lwowskiego kategorycznie odpiarała te zarzuty jako złośliwe, pozbawione wszelkich podstaw insynuacje.

Wierzy w niewinność Gorgonowej jej mąż, przebywający w Ameryce, od którego Gorgonowa otrzymała przed kilku dniami list następujący:

„Wiem ile przecierpiałeś i jak obecnie jeszcze cierpisz. Ale mam niezlomną nadzieję, że wszystko to skończy się jak najszczęśliwiej. Wierzę w Pana Boga, który opiekuje się wszystkimi niewinnymi i przy jego pomocy i twoja niewinność zostanie stwierdzona.

Obecnie staram się o papiery na przejazd do Europy. Wobec największego prawdopodobieństwa będę na twojej rozprawie krakowskiej i postaram się, aby sąd przesłuchał mnie jako świadka. Zarazem staram się o to, abyś po rozprawie mogła razem ze mną i z twoimi dziećmi wyjechać na zawsze do Ameryki.

„Wierz mi, że jest to moim najgłębszym życzeniem. Zapomnij o strasznej przeszłości, o wszystkich twoich tragicznych przeżyciach i rozpocznijmy nowe, pogodne i słoneczne życie. Wierz mi, że nie przestałem ciebie nigdy kochać i ani na chwilę nie przestałem wierzyć w twoją niewinność. Miejmy nadzieję, że Pan Bóg pokieruje tą sprawą sprawiedliwie i wynagrodzi ci twoje cierpienia”.

Tymczasem, jak się okazuje, zarzuty podniesione przez niektórych świadków nie były bezpodstawne.

Bo oto lwowska „Gazeta Poranna” ogłasza treść listu, którego koperta nosi adres: „Wielmożna Pani Rita Gorgon, Brzechowice. Z listami WP. inż. Zaremby.

List ten brzmi dosłownie:

Rito! Przebaczone ołówki, ale jestem tu jeszcze nie zainstalowany i niema w moim pokoju atramentu. Paź wyjechał w piątek rano i zjechał b. dobrze, myśląc wciąż o królowej. Talizmany zabrałem ze sobą. Przyniosły mi już szczęście, bo wczoraj

Z parku na górze Zamkowej. Ławki, ustawione w parku na g. Zamkowej w Będzinie zrobione są ze smolnych sekatych desek. Podczas upałów z desek wydziela żywica, która jednak nie wydobyla się na wierzch, lecz unosi nieco farbę i pod nią ukrywa się dyskretnie. Zmrużeni spacerowicze, siadając i dosłownie przylepiają się do ławki, a przy podniesieniu się zabierają na ubrania żywicę wraz z farbą.

Czyby zarząd parku, pobierając opłatę za wejście, nie był łaskaw kazać zeskrobać żywicę, by umożliwić bezkarne korzystanie z ławek? Przecież to chyba nie jest rzeczą niemożliwą.

Kradzież aparatu radiowego. Antoni Zrądkowi, zani. w Wojkowicach Kościelnych skradziono z mieszkania 2-lampowy aparat radiowy z głośnikami, wart. 400 zł. i rower wartości 150 złotych.

FA.BY

pokost szybkoschnący, lakiery i penzyle po cenach najniższych poleca
Skład Antyczny S. Moneta
DABROWA - GÓRNICZA, ul. SOBIE-
SKIEGO 29.

raj zabiłem dzikiego gołębia. Zresztą siedziałem cały dzień w lesie. Bardzo tu jest ładnie i nie nudzę się wcale, brak mi tylko pewnej demonicznej istoty, którejbym chętnie towarzyszył na spacerach. Jednak cóż robić, losy nie są łaskawe. Przykro mi tylko, że nie mam Twojej fotografii. Strasznie jestem zły na siebie, że Ci we czwartek nie odfotografowałem. Ale cóż, na Twój widok zapominam o wszystkim.

Królowo, co słychać u Ciebie? Napisz o wszystkim do swego pa-zia.

Całuję Otomara.

Iwanówka (dwór), poczta Kaczanówka koło Podwołoczysk 11. VII-go 1926.

List ten, jako wysoce charakterystyczny, podajemy w całości bez jakichkolwiek zmian i bez wszelkich komentarzy. Mówi on bowiem sam za siebie.

Bezrobocie a akcja doraźnej pomocy w Zawierciu.

Na jaką skalę zakrojona jest akcja doraźna komitetu niesienia pomocy bezrobotnym i z jakimi trudnościami walczy się na tutejszym terenie, wykaże najlepiej zestawienie cyfrowe ruchu bezrobotnych zarejestrowanych i uprawnionych do akcji doraźnej, jakoteż zasiłków z funduszu bezrobocia, w czasie od kwietnia do sierpnia br., kiedy to odezuwa się na rynku pracy pewne odprężenie, a bezrobocie zazwyczaj się zmniejsza.

W państw. urzędzie pośredn. pracy zarejestrowanych było w kwietniu 6.799 rodzin, w maju 6.158, w czerwcu 5.669, w lipcu 6.098, czyli ogólna liczba bezrobotnych zarejstr. w tym okresie wynosiła 24.724 rodziny, a 74.172 osoby. W okresie, który bieżący pod uwagę, zgłosiło się o pomoc doraźną samotnych 4.945, małych rodzin 7.137, średnich 5.749, dużych 1.585, razem 19.415 rodzin. Zakwalifikowanych i korzystających z akcji doraźnej miejskiego komitetu bezr. było 12.597 rodzin, razem 34.556 osób.

W funduszu bezrobocia czerpało zasiłek w tym okresie 2570 rodzin, t. j. 5.825 osób. Ogółem z akcji korzystało rodzin 14.967, osób 40.421. Natomiast w abiegłym miesiącu do akcji żywnościowej zgłosiło się 3.753 rodziny, a pomoc otrzymało 2.570 rodzin, czyli 7.262 osoby; z zasiłku korzystało 171 rodzin t. j. 364 osoby.

Komitet niesienia pomocy bezrobotnym działalność swą rozszerzył znacznie, urządzając dla biednych dzieci szkolnych półkolonje, z których w lipcu korzystało 1500 dzieci.

Wpływy gotówkowe jednakże bardzo się zmniejszyły a to głównie ze strony pracowników i robotników. Dochody własne wynosiły 2.144 zł., w czem świadczenia prze-

mysłu i handlu 15 zł., urzędnicy i pracownicy 29.70 zł., woj. urząd op. społecznej 2.100 zł.; rozchody: akcja żywnościowa 505 zł., półkolonje 1.053 zł., zwózki i frachty 887 zł. Nie dobor z ub. miesięcy po stronie dochodów wynosił 19.376 zł., po stronie rozchodów 10.261 zł., ogólnie dochody i rozchody wyrażają się sumą bilansową 21.521 zł.

Dochód w naturze przedstawia się następująco: remanent w produktach z czerwca wartości 299 zł., od komitetu wojewódzkiego otrzymano 500 m. maki wartości 19.500 zł., razem 53.799 zł.

Wydano w produktach: maki bezrobotnym 43.971 kg., na półkolonje 12.853 kg., razem 56.824 kg. wartości 22.161 zł., cukru na półkolonje 1200 kg., zw. kobiet 55 kg., komitet pow. 500 kg., razem 1.755 kg. wartości 1.880 zł., kawy na półkolonje 1.000 kg., zw. kob. 87.5 kg., razem 1087.5 kg. wartości 1.087 zł. Pozostało produktów na łączną sumę 28.386 zł. Straty w produktach (zniszczona mąka, waga worków itp.) wynosiła 283 zł. Razem rozchody 53.799 zł.

W miesiącu sprawozdawczym przydzielono na każdą osobę 6 kg. maki; rozdawanie talonów, wydawanie produktów, rejestrację i kwalifikowanie bezrobotnych do zapomogi usprawniła instytucja opiekunów społecznych i biuro doraźnej akcji, przed niedawnym czasem utworzone.

Całe szeregi cyfr, podanych wyżej, najlepiej, mówią jak wielkie są potrzeby ludności Zawiercia, dotkniętej w dwóch trzecich liczby mieszkańców klęską bezrobocia i przedstawiają jasno kolosalne wprost trudności z jakimi władze wraz z społeczeństwem walczą.

(C.).

Nieudane wiece P.P.S.C.K.W.

na terenie Zagłębia.

POSŁÓW CEKAWISTYCZNYCH ROBOTNICZY POWITALI DRWINAMI I WYMYŚLANIAMI

Podczas ostatnich dwóch świąt miejscowa PPS. CKW., chcąc ratować malejące z każdym niemal dniem wpływy cekawistów wśród robotników, zorganizowała na terenie Zagłębia kilka wieców w różnych miejscowościach.

Wiece takie odbyły się w Sosnowcu na Pogoni, w Dąbrowie w domu ludowym, w Niwie, Kazimierzu i Czeladzi.

Na wiece te przyjechali specjalnie z Warszawy posłowie cekawistyczni pp.: Śledziński, Piotrowski i Regier, którzy mieli przygotowane obszernie referaty „O sytuacji politycznej i gospodarczej Polski”.

Na nie się jednak referaty te nie zdały. Na wszystkich bowiem wiecach posłowie cekiawistyczni przywitani zostali przez robotników drwinami i wymyślaniami, przyczem nie obeszło się bez soczystych epitetów, skierowanych pod ich adresem.

Co chwila ktoś z audytorjum

przerzywał mówcy i krzyknął: „Nie wierzyć im. — Oni kłamią”.

Na dwóch wiecach doszło do takiej awantury, że sami przewodniczący zmuszeni byli wiece rozwiązać. Pod adresem posłów padały przekleństwa i groźby.

Na wiecu, na którym miał przemawiać poseł Regier doszło do takiego wrzasku, że p. poseł zrezygnować musiał z wygłoszenia pięknie przygotowanego referatu.

Nie pomogły uspokojenia i tłumaczenia, a wkońcu groźby. Robotnicy nie dali przyjść p. posłowi do głosu.

Rozgorączczony poseł Regier zagroził wówczas paragrafem 21 ustawy o zgromadzeniach, która mówi, że nie wolno przeszkadzać na wiecach i zebraniach. Czyli innymi słowy p. poseł, grożąc tym paragrafem zwrócił się o pomoc do... policji.

Tego jeszcze na wiecach pepesowskich, zdaje się, nie było.

„Wart Pac pałaca...”

W Łazach dn. 14 b. m. odbył się w domu ZZK. wiec poselski z udziałem posła Bienia. Na sali znajdowało się około 230 osób. Pan poseł narzekał na obecny stan rzeczy, wzywał do poprawy (my także), i po krótko załatwił się z trudnościami kryzysowymi: oddał chłopom ziemię, a fabryki robotnikom rozpuścił wojsko do domów i po krzyku.

W Polsce zaplanowała sześćsiwość, którą przerwał jeden z komunistów, wytykając czasy p. posłowi, kiedy to PPS. miała większość w sejmie i nie nie działała dla klasy pracującej.

W odpowiedzi p. poseł odważał się komunistom, nazywając ich hjenami, fermentem, który także nie nie działał, a wprowadza tylko dezorganizację.

Na sali poczęły odzywać się pomruki. Następnie p. poseł wiec rozwiązał.

Część zebranych zaintonowała „Czerwonego”, a myśmy wyciągnęli jeden wniosek: „Wart Pac pałaca, a pałac Paca!”.

J. G

—ooo—

Dwuletnie dziecko utopło się w dole.

Na kolonji Legionowo w Dąbrowie wydarzył się smutny wypadek śmierci dwuletniej dziewczynki Marysi Janusówny, zamieszkałej przy rodzicach przy ul. Legionów 6.

Przed domem Janasów znajduje się dół po wapnie, głębokości półtora metra. W czasie ostatnich ulewnych deszczów, dół ten zapełnił się niemal po brzegi wodą.

Wczoraj wczesnym rankiem przy dole tym bawiła się córeczka p. Janasów, 2letnia Marysia. W pewnej chwili maleństwo siedąc tuż nad brzegiem straciło równowagę i wpadło do dołu z wodą.

Wypadek ten spostrzegła po pewnym czasie matka. Po wydobyciu dziecka z wody okazało się, że już nie żyje.

Na miejsce wypadku wzywany był felczer Biechoński, który stwierdził śmierć.

O ile chodzi o opiekę matki nad dzieckiem, to w danym razie p. Janasowa jest usprawiedliwiona. Od kilku dni bowiem leży ona obłożnie chora po operacji porodowej.

Smutny ten wypadek wywarł na licznych mieszkańcach dzielnicy przynębiające wrażenie i współczucie dla ciężko strapionej matki.

—ooo—

Dopłynęli jednak do Gdyni!

Do

Redakcji „Expresu Zagłębia”.

Drogą przez „Expresu Zagłębia”, pragniemy powiadomić naszych znajomych o szczęśliwym dotarciu naszej wyprawy do Gdyni. Przybyliśmy wprawdzie w składzie mocno uszczuplonym, ponieważ trzech uczestnicy wycieczki wodnej zmuszeni byli zawrócić z drogi; mimo to jednak pokonałszy trudy podróży i jesteśmy obecnie rozentuzjazzowani polskim morzem.

Zasylamy moc serdecznych pozdrowień Redakcji najpopularniejszego dziennika „Expresu Zagłębia”, oraz naszym rodzicom i wszystkim znajomym.

Członkowie wyprawy:

Alfred Marcinkowski, Kazimierz Eljaszowski i Edward Nowak.

Gdynia, 12. VII. 32.
List ten widocznie płynął pod wodą i dlatego dotarł do nas dzisiaj. (przypis. Redakcji).

REKLAMA JEST DZWIIGNIA HANDLU!

